Nr 22

Näringsutskottets betänkande i anledning av motion angående prisförändringarna på livsmedel i detaljhandelsledet.

Ärendet

I motionen 1972:1332 av herr Larsson i Borrby m. fl. (c) hemställs att riksdagen skall hemställa att Kungl. Maj:t uppdrar åt lantbruksekonomiska samarbetsnämnden att inom sin indexgrupp två gånger årligen utföra en analys över orsakerna till de sammanlagda prisförändringarna på livsmedel i detaljledet.

Motionen

Efter att ha erinrat om att statens jordbruksnämnd i samband med jordbruksprisuppgörelsen våren 1971 redovisade vilken inverkan uppgörelsen skulle få på livsmedelspriserna i detaljhandelsledet och på konsumentprisindex vid i övrigt oförändrade förhållanden påpekar motionärerna att konsumenterna vid sina inköp möter slutliga prisändringar som överstiger de förutsagda. Det är dessa prisändringar i detaljhandelsledet som tidningspressen ägnat uppmärksamhet åt, ofta på sådant sätt att missförstånd uppstått om jordbruksavtalets effekt för jordbrukarna. För att riktig information skall stå till buds borde ett statligt organ exempelvis två gånger årligen redovisa de totala förändringarna i livsmedelspriserna i detaljhandelsledet och deras orsaker. Konsumenterna skulle härigenom få vägledning vid uppställandet av krav i fråga om paketering, butiksservice etc. I lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp ingår, framhåller motionärerna, expertis från finansdepartementet, statistiska centralbyrån, statens jordbruksnämnd och Jordbrukets utredningsinstitut.

Utskottet

Att orsakerna till de sammanlagda prisförändringarna på livsmedel i detaljhandelsledet blir analyserade, så att olika påverkande faktorer klarläggs, finner utskottet i likhet med motionärerna vara av stort intresse.

Statens pris- och kartellnämnd (SPK) har till uppgift att följa utvecklingen av och främja allmän kännedom om pris- och konkurrensförhållandena inom näringslivet. Enligt sin instruktion skall nämnden bl. a. klarlägga prisutvecklingen genom att bearbeta och sammanställa prisuppgifter samt om prisutvecklingen eller andra omständigheter ger anledning till det utföra undersökning rörande prisbildningen inom visst område av näringslivet. Det är sålunda naturligt att en analys av angivet

slag utförs av SPK.

Såsom utskottet nyligen redovisade i sitt betänkande 1972:6 har Kungl. Maj:t uppdragit åt SPK att efter prisstoppets upphörande vid årsskiftet 1971–1972 upprätthålla en utvidgad och intensifierad prisövervakning. SPK skall underrätta Kungl. Maj:t och informera allmänheten om pris- och marginalutvecklingen och även till Kungl. Maj:t anmäla om utvecklingen av prisnivån påkallar särskild åtgärd. Fr. o. m. februari 1972 framlägger SPK månatligen en rapport om prisutvecklingen under föregående månad. Den första rapporten av detta slag refereras i utskottets nyssnämnda betänkande. En ny rapport har framlagts i mars månad. Rapporterna innehåller bl. a. en sammanfattning av prisutvecklingen på de centrala livsmedelsområdena och en mera detaljerad belysning av prisändringar i fråga om viktiga dagligvaror. Därvid redovisas till vilken del prisändringarna kan föras tillbaka på ändring av fabrikant- eller handelsmarginal eller av mervärdeskatten.

Genom den fortlöpande verksamhet som SPK sålunda bedriver synes motionens syfte vara tillgodosett. Då någon åtgärd från riksdagens sida i anledning av motionen således icke är motiverad hemställer utskottet

att riksdagen avslår motionen 1972:1332.

Stockholm den 13 april 1972

På näringsutskottets vägnar

INGVAR SVANBERG

Närvarande: herrar Svanberg (s), Regnéll (m), Börjesson i Glömminge (c), Bengtsson i Landskrona (s), Andersson i Örebro (fp), Haglund (s), Andersson i Storfors (s), Gustafsson i Byske (c), Ericsson i Åtvidaberg (fp), Blomkvist (s), Hovhammar (m), Jonsson i Husum (s) och fru Hansson (s).

Göteborgs Offsettryckeri AB 72 1303 S Stockholm 1972